

Τὸ ρομάντισο τῆς πεντάρας

ΠΗΡΧΑΝ τὰ φορέματα (τοῦ Ἐγγονόπουλου), ποὺ ἦταν ἄξια τοῦ Μπρέχτ, ποὺ ἦταν στὸν τόνο τοῦ ἔργου του· ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε σχεδὸν τίποτα μέσα. Ὑπῆρχε ἡ αὐθεντικὴ μουσικὴ τοῦ Κούρτ Βάιλ, ποὺ διηύθυνε ἐπίσης αὐθεντικὰ ὁ Κουνάδης· ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχαν παρὰ σποραδικές φωνές γιὰ νὰ τὴν τραγουδήσουν (τοῦ Νέζου, ποὺ ἦταν ὁ τραγουδιστής). Δὲν ὑπῆρχε σκηνοθεσία. Ἐπιπολαιότης, προχειρότης, ἀπὸ τὰ πρῶτα κεφάλαια τῆς ἐργασίας, τὴν μελέτη, τὴν προετοιμασία, τὴν διανομή, ὥς τὸ τελευταῖο· τοὺς φωτισμούς. Προσπάθεια γιὰ ν' ἀκούσης· προσπάθεια γιὰ νὰ δῆς.

Μαντεύεις τὸν σκληρὸν ἀγῶνα μὲ τὸν χρόνο — τὸν χρόνο ποὺ εἶναι χρῆμα — ἀλλὰ πόση εἶναι ἡ πίστωση καλῆς θελήσεως τοῦ κοινοῦ; Καὶ ποῦ θὰ φθάσουμε μὲ τὶς νέες πιστώσεις; Θὰ γίνουν κατόπιν ἐορτῆς οἱ φωτισμοί, θὰ πᾶνε πὸ σβέλτα οἱ ἀλλαγές· οἱ φωνές οἱ ταλαιπωρημένες, οἱ τρακαρισμένες φωνές θ' ἀναπτερωθοῦν λίγο ἀπ' τὴ ζεστασιὰ τοῦ κοινοῦ ποὺ πάει νὰ διασκεδάσῃ· ὅχι νὰ κρίνῃ· ἀλλὰ θ' ἀποκτήσῃ ρυθμὸ ἢ παράστασις; Θὰ παύσῃ νὰ μοιάζῃ μὲ ἄχνὸ τρεμουλιαστὸ ἀντίγραφο ξεσηκωμένο στὸ τσιγαρόχαρτο; Θὰ ἀποκαλύψουν οἱ ἡθοποιοὶ στοὺς θεατὰς τῶν ὀριμωτέρων παραστάσεων τοῦ «Ρομάντισου τῆς πεντάρας» κάτι στεργώτερο, ποὺ νὰ τοὺς μιλάῃ σκληρὰ, γυμνὰ καὶ σταρᾶτα, κάτω ἀπὸ τὸ κέλυφος αὐτῆς τῆς σημερινῆς τους μανιέρας, ποὺ δὲν προσφέρει ἐδῶ καὶ κεῖ παρὰ μερικὰ περιγράμματα προσώπων;

Στὴν τέχνη τοῦ Μπρέχτ, ποὺ εἶναι κατ' εἰκόνα τῆς πολιτικῆς του, κανεὶς δὲν σώζεται μόνος. Ὁ καλὸς ἡθοποιὸς γίνεται κι αὐτὸς κακός, ψεύτης, ἐφόσον ἡ παράστασις εἶναι μασκαράτα μὲ ἀπλήρωτες μάσκες.

Τὰ μεγάλα κείμενα ἔχουν αὐστηροὺς πιστωτικοὺς νόμους σὰν τὶς μεγάλες τράπεζες. Σήμερα δανεῖζεται κανεὶς εὐκόλα, μὲ τοιτεγγυητὴ τὸν Μπρέχτ, τὴν καλὴ πίστι τοῦ κοινοῦ. Ἀλλὰ πῶς πληρώνει;

ΑΛΕΞΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ